

1. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Kopřivnici na období 2009 - 2012

Dokument vznikl v procesu komunitního plánování sociálních služeb

leden 2007 - září 2008

autor: Bc. Blanka Mikundova, Zuzana Obrátilová

Úvodní slovo místostarostky města Kopřivnice

Vážení spoluobčané,

dostáváte do rukou materiál, na kterém se mnozí z vás podíleli. Město Kopřivnice, jako jedno ze sítě Zdravých měst, uplatňuje principy komunikace a spolupráce s veřejností a proto přistoupilo v loňském roce také ke zpracování Komunitního plánu sociálních služeb. Děkuji všem, kteří se do tohoto procesu zapojili a pomohli tak stanovit potřeby v oblasti sociálních služeb. Děkuji také všem poskytovatelům, kteří kvalitně zajišťují celou řadu těchto služeb. Vážím si práce profesionálů, ale také mnoha dobrovolných pracovníků zajišťujících naše potřeby v této oblasti.

Dříve nebo později může každý z nás, či našich blízkých, potřebovat pomoc druhé osoby. Chtěli bychom proto, aby se síť a kvalita sociálních služeb rozvíjela a byla tak schopna reagovat na rozličné potřeby občanů, nacházejících se v nepříznivé sociální situaci. Město Kopřivnice zajišťuje uspokojování těchto potřeb nejen jako zřizovatel velké organizace – Střediska sociálních služeb města Kopřivnice, ale podporuje vytváření podmínek pro sociální zázemí a sociální služby také dalšími organizačními i ekonomickými nástroji. Každoroční dotační programy města pamatují nemalou měrou také na tuto oblast.

Posláním Komunitního plánu sociálních služeb je úkol města, jako zadavatele, informovat a zapojovat uživatele a iniciovat poskytovatele k zajištění kvalitních sociálních služeb pro všechny a to v prostředí vzájemné důvěry. Věřím, že v situaci, kdy tuto službu bude kdokoli z vás potřebovat, naleznete přijatelné řešení. Věřím, že se vám i díky této spolupráci podaří nalézt ochotné ruce, vlídné přijetí a odbornou způsobilost k zajištění těchto služeb, ať již v organizacích města, či pomocí neziskových organizací zde působících.

Dagmar Rysová
místostarostka města Kopřivnice

Motto:

„Jediná věc, která se v životě dá změnit, je budoucnost.“

Jan Mühlfait

Poděkování:

Poděkování patří všem občanům města, kteří se zapojili do plánování sociálních služeb ve městě, těm kteří se vyjádřili jakýmkoli způsobem k dané problematice.

Jmenovitě děkuji těm, kteří se aktivně zapojili do plánování sociálních služeb v Kopřivnici, účastníkům všech pracovních skupin. Jsou to:

Alena Babincová, Romana Bartoňová, Ivana Bílková, Dušan Byrtus, Daniela Čechová, Jozef Černý, Romana Davidová, Lenka Doanová, Martina Dunděrová, Anežka Fabiánová, Jana Galbavá, Ludmila Galiová, Milena Gloriková, Dagmar Havlová, Alena Hezká, Edita Hladíková, Jiřina Hoffmanová, Jana Horváthová, Brigita Hudková, Radka Chalúpková, Zdeněk Chlubna, Hana Chocholatá, Michal Indruch, Věra Jakubková, Dagmar Jančálková, Ferdinand Janek, Oldřich Jašek, Sylva Ježová, Monika Kahánková, Milan Kapica, Robert Kasík, Anežka Kelnarová, František Kijonka, Marcela Klosová, Zdeňka Klossová, František Kobza, Zdeňka Konvičková, Jarmila Kopelcová, Marie Kotková, Ludmila Kötová, Ludmila Kryšková, Karel Křapala, Jarmila Kubicová, Michaela Kubíčková, Jarmila Kubošová, Miloslav Leško, Ivana Letá, Lenka Lundová, Jan Machálek, Karel Maralík, Božena Maralíková, Radomíra Michálková, Eva Mündleinová, Marie Neialová, Jiří Novák, Marie Nytrová, Dagmar Oprštěná, Vlastimil Pastorak, Vlasta Pažitková, Monika Petrová, Božena Pikulíková, Ludmila Polkorábová, Martin Poruba, Michal Raška, Ivana Rašková, Ivana Rečková, Lukáš Rozsívál, Miluše Rožnovská, Magda Runáková, Věra Řezníčková, Eva Salábová, Andělín Sedlář, Rostislav Svoboda, Jana Svobodová, Blanka Šešulková, Božena Šuláková, Jaroslav Šula, Vladimíra Šupinová, Xenie Šustalová, Drahomíra Tandlerová, Ivan Telařík, Stanislava Tichavská, Jaromír Tkadlec, Josefa Tománková, Jarmila Vaňková, Simona Veselková, Jarmila Vrtělková, Mojmír Vřesňák, Anna Vřesňáková, Božena Zátopová, Marie Zátopková

Zvláštní poděkování patří členům řídicí skupiny:

Zuzaně Bárové DiS, Mgr. Magdaléně Holubové, ing. Zdeňkovi Klečkovi, Jiřině Mikulenkové, Bc. Blance Mikundové, Davidovi Monsportovi, Zuzaně Obrátilové, Mgr. Karlovi Radiměřskému.

Obsah:

1. PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KOPŘIVNICI	5
1.1 Cíle plánu.....	5
1.2 Legislativní rámec a východiska plánu.....	5
1.3 Metodologie.....	6
1.4 Organizační struktura plánování sociálních služeb v Kopřivnici.....	8
1.5 Postup realizace plánu.....	9
1.5.1 Harmonogram zpracování plánu.....	11
2. ANALYTICKÁ ČÁST	15
2.1 Socio-demografická analýza.....	15
2.1.1 Závěry provedené socio- demografické analýzy pro plánování sociálních služeb.....	15
2.1.1.1 Osoby se zdravotním postižením, znevýhodněním a jiným omezením...16	
2.1.1.2 Senioři.....	16
2.1.1.3 Osoby v tíživé životní situaci.....	17
2.2 Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb.....	17
2.2.1 Mapování potřeb uživatelů – osoby se zdravotním postižením.....	18
2.2.2 Mapování potřeb uživatelů – senioři.....	19
2.2.3 Analýza spokojenosti občanů města Kopřivnice.....	20
2.3 Analýza poskytovatelů sociálních služeb.....	21
2.3.1 Specifikace sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.....	21
2.3.2. Základní přehled poskytovatelů sociálních služeb.....	24
2.3.3 Související služby.....	25
2.3.4 Příjmy a výdaje poskytovatelů sociálních služeb.....	26
2.4. SWOT analýza.....	28
3. PLÁNOVACÍ ČÁST	31
3.1 Struktura plánu.....	31
3. 2 Vize, cíle, opatření, aktivity struktura plánu.....	32
3.3. Udržitelnost procesu.....	41
3.3.1 Indikátor udržitelnosti procesu.....	41
3.3.2 Indikátory dopadu.....	41
3.3.3 Hodnocení.....	42
3.3.4 Plán monitoringu.....	42
4. ZÁVĚR	47
Slovníček - vymezení pojmů.....	48
Použité zkratky.....	50
Prameny.....	51
Seznam příloh.....	51

1. PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KOPŘIVNICI

Plánování sociálních služeb probíhá komunitní metodou, kterou lze na úrovni obce plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifickým i potřebám jednotlivých občanů. Jedná se o otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb.

Plán je výsledkem dohody mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb.

1.1 Cíle plánu

Cílem plánování sociálních služeb je vytvoření plánu dalšího rozvoje sociálních služeb ve městě. Hlavním přínosem komunitního plánování je zapojení všech účastníků systému sociálních služeb (tj. uživatele, poskytovatele a zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb. Zvyšuje se tak podíl občanů na rozhodovacím procesu o způsobu zajišťování sociálních služeb.

Výsledkem komunitního plánování je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky vynakládané na služby jsou efektivně využívány.

Výstupem celého procesu je dokument, který vychází z mapování stávající situace v oblasti sociálních služeb a souvisejících oblastí. Strategická část navrhuje řešení udržitelnosti a rozvoje současného stavu, tak aby byly zajištěny efektivní, kvalitní a dostupné sociální služby pro občany města.

1.2 Legislativní rámec a východiska plánu

Obce se ve své samostatné působnosti řídí zákonem č. 128/2000 Sb., kde je jim vymezena nezastupitelná role při vytváření vhodných podmínek pro rozvoj sociálních služeb na svěřeném území, rovněž tak nový zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách definuje obce jako poskytovatele sociálních služeb a obce s rozšířenou působností jako vykonavatele decentralizované státní správy na vymezeném území. Dále jsou obce vázány Evropskou sociální chartou, kterou Česká republika ratifikovala (14/2000 Sb.), Listinou práv a svobod, která zakazuje jakoukoliv diskriminaci občanů a základními principy sociální politiky uvedenými v „Bílé knize v sociálních službách“ (MPSV 2003).

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 94) umožňuje obcím zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli na území obce a za účasti uživatelů, u nichž lze předpokládat posílení pocitu sounáležitosti s komunitou. Pravidelnou aktualizací komunitního plánu a cyklickým opakováním procesu plánování dojde k zachycení možných změn, a je tak možné na ně reagovat. Prostřednictvím plánování sociálních služeb je možno také zajistit lepší podmínky pro čerpání veřejných financí.

V návaznosti na zákon č. 108/2006 Sb. a schválením Projektu zdravé město a místní Agenda 21 Kopřivnice – Plán zdraví a kvality života, byl v Kopřivnici zahájen proces komunitního plánování sociálních služeb.

Záměr vytvořit Komunitní plán sociálních služeb byl schválen v rámci Projektu zdravého města (dlouhodobý záměr E 1) a ve Strategickém plánu rozvoje města Kopřivnice pro období 2007-2022 je jednou z aktivit (S1.1.5) v prioritní oblasti Sociální zázemí, prioritě S.1 Rozvoj sociální a zdravotnické infrastruktury a služeb, Opatření S.1.1 Rozvoj sociálních a zdravotnických služeb pro všechny skupiny obyvatel a jejich propagace.

Plán sociálních služeb v Kopřivnici je vytvářen v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na rok 2008 – 2009, kde v rámci strategie zajišťování sociálních služeb je strategickým cílem kraje „podpora sociálních služeb vycházejících z procesu plánování sociálních služeb v obcích, za současné finanční spoluúčasti obcí na zajištění těchto služeb“.

1.3 Metodologie

Plán sociálních služeb Kopřivnice byl zpracován způsobem komunitního plánování, tj. na bázi spolupráce místních poskytovatelů sociálních služeb, jejich uživatelů a zástupců veřejné správy (samosprávy i přenesené státní správy) se zapojením celé široké veřejnosti. Celý proces komunitního plánování byl rozfázován na jednotlivé postupné kroky od přípravné fáze, přes analyticko – popisnou část až po fázi vlastní tvorby strategie. Každá z těchto fází vytváří vlastní výstupy, které jsou předkládány k připomínkám a podnětům široké veřejnosti. Při tvorbě plánu sociálních služeb jsme postupovali podle Metodiky pro plánování sociálních služeb, kterou vydalo MPSV ČR.

Proces komunitního plánování v Kopřivnici se na základě Metodiky pro plánování sociálních služeb řídí těmito principy:

1. Bez dohody není PSS

Střednědobý plán sociálních služeb je dohoda mezi uživateli, poskytovateli a zadavatelem o záměrech a cílech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit.

2. Posílení principů občanské společnosti

Každý má právo starat se o věci veřejné. Plánování propojuje aktivitu a potřeby občanů s rozhodováním samosprávy.

3. Bez uživatelů není PSS

Teprve dosáhneme-li svobodného, aktivního a rovného zapojení uživatelů na všech úrovních, můžeme hovořit o plánování sociálních služeb. Princip pozitivní diskriminace při zapojování uživatelů je užitečný. Cílem pro uživatele je poskytnout jim takovou asistenci, aby byli při

plánování sociálních služeb rovnocennými partnery těch ostatních – poskytovatelů a představitelů města.

4. Vše je veřejné

Plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými. Informace o dění v plánování sociálních služeb jsou veřejně dostupné a jednání jsou otevřená. Informace o průběhu a výstupech plánování jsou veřejnosti aktivně předávány v průběhu celého procesu.

5. Svoboda vyjadřování

Každý má právo se vyjádřit. Je legitimní mluvit za sebe samotného i bez pověření, funkce či mandátu od zájmové skupiny.

6. Rovnost mezi všemi účastníky

Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován. Organizace a procesy plánování sociálních služeb musí zajistit všem účastníkům rovnost postavení a hlasu v průběhu všech jednání.

7. Průběh je stejně důležitý jako výsledek

Kvalitně probíhající proces plánování sociálních služeb je pro komunitu stejně přínosný jako vlastní plán. Kvalita výstupů plánování je přímo úměrná kvalitě jeho průběhu.

8. Legitimita

Legitimitu sociálním službám dávají přání a potřeby uživatelů (budoucích uživatelů). Jsou základnou, na které stojí plánování sociálních služeb. Uživatelům je nutno vytvářet podmínky, aby mohli vyslovovat svá přání a potřeby a tam, kde to jde, i sami hledat řešení.

9. Cyklický proces

Plán sociálních služeb je dokument vyžadující pravidelnou aktualizaci.

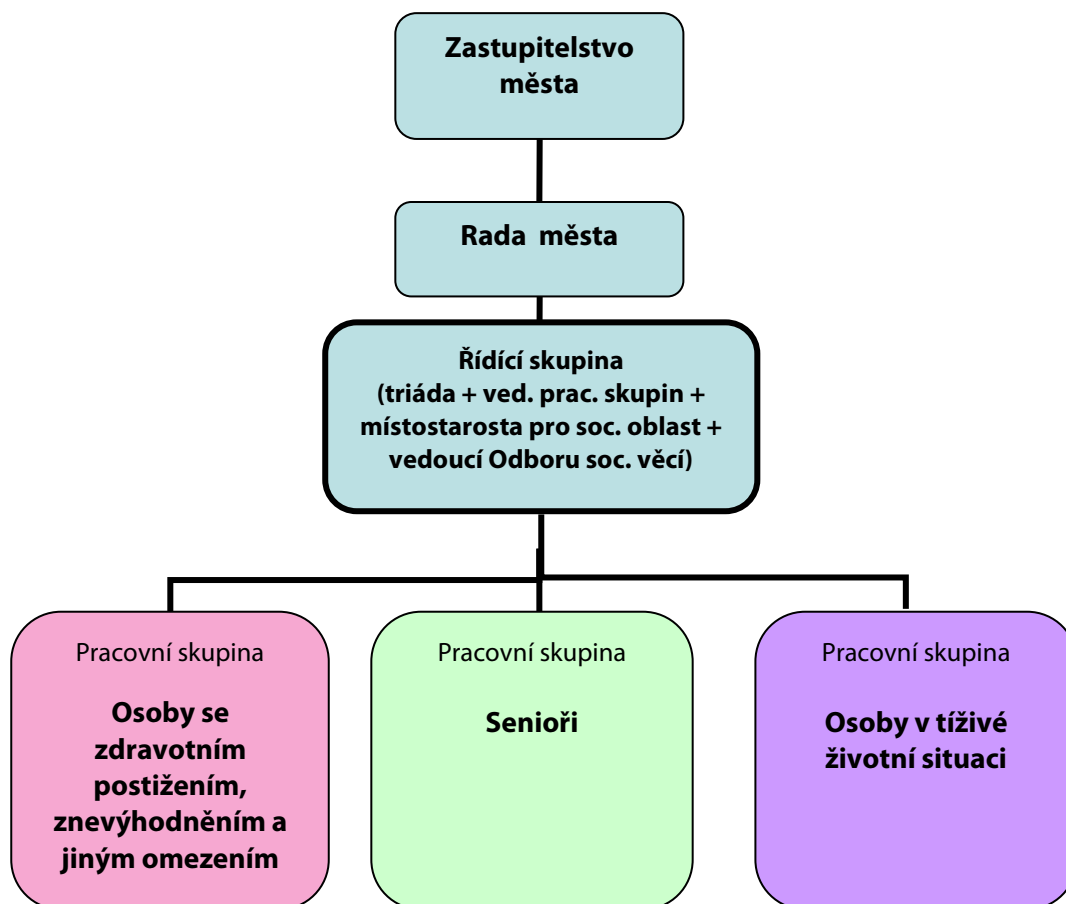
10. Řešit dosažitelné

Plánování může být zaměřeno na jeden nebo více problémů v sociální oblasti. Šíře záběru musí být přiměřená místnímu společenství, jeho podmínkám, přání lidí a lidským i materiálním zdrojům.

1.4 Organizační struktura plánování sociálních služeb v Kopřivnici

Organizační struktura byla navržena v pracovních skupinách a schválena usnesením č. 209 na 9. schůzi Zastupitelstva města, konané dne 21.2.2008 v rámci Základní listiny plánu sociálních služeb v Kopřivnici

Diagram č. 1 : Organizační struktura

Pracovní skupina

Je tvořena uživateli, poskytovateli a zadavateli a dalšími zájemci. Řeší konkrétní problémy a úkoly, navrhuje priority, podává připomínky. Skupinu řídí volený vedoucí pracovní skupiny, který pořizuje zápis sám, nebo pověří některého člena skupiny. Pokud je zřízena funkce koordinátora, zápis pořizuje koordinátor. Vedoucí pracovní skupiny jsou členy řídicí skupiny a předávají informace z řídicí skupiny na pracovní skupinu.

Řídící skupina

Řídící skupinu tvoří triáda – jeden zástupce zadavatele, jeden zástupce poskytovatele a jeden zástupce uživatele, místostarosta pro sociální oblast, vedoucí odboru OSV a vedoucí pracovních skupin. Řídící skupina je zodpovědná za průběh procesu PSS, činí zásadní rozhodnutí a předkládá Plán sociálních služeb a zprávy o průběhu Radě města prostřednictvím vedoucího OSV.

Koordinátor

Koordinuje činnosti spojené s plánováním, svolává schůzky pracovních skupin, řídicí skupiny, zpracovává výstupy, zapojuje veřejnost, zajišťuje informovanost. Pokud není funkce koordinátora v obci zřízena, zajišťuje roli koordinátora triáda.

V současné době zajišťuje roli koordinátora Bc. Blanka Mikundová, Zuzana Obrátilová a do května 2008 Mgr. Karel Radiměšský.

1.5 Postup realizace plánu

Realizaci plánu můžeme rozdělit do několika fází:

- Přípravnou fází (2005 – červen 2007)
- Analytickou fází (červenec 2007 – červen 2008)
- Fází plánování (srpen 2008 – prosinec 2008)
- Realizační fází (leden 2009)

Přípravná fáze projektu začala schválením Projektu zdravé město a místní Agenda 21 Kopřivnice – Plán zdraví a kvality života, kdy jedním z opatření plánu je plánování sociálních služeb. První kroky spojené s plánováním sociálních služeb jsou spojeny s vydáním Katalogu sociálních služeb, který vznikl v roce 2005. V roce 2006 byla vytvořena triáda plánu sociálních služeb (Mikundová, Obrátilová, Radiměšský), která prošla vzdělávacím programem pro zpracovatele komunitního plánu sociálních služeb na úrovni obcí v rámci Projektu „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb“ podpořeného ESF. Rada města 30.1.2007 schválila usnesením č. 222 plán procesu komunitního plánování sociálních služeb v Kopřivnici na rok 2007. Následovaly seznamovací semináře pro veřejnost a zastupitele. V roce 2007 vznikly v rámci procesu plánu sociálních služeb řídicí skupina a tři pracovní skupiny: „Osoby se zdravotním postižením, znevýhodněním a jiným omezením“, „Senioři“, „Osoby v tíživé životní situaci“ a proběhlo celkem 7 setkání.

Analytická fáze probíhala podle předem stanoveného harmonogramu. V prosinci 2007 byla schválena Základní listiny plánu sociálních služeb v Kopřivnici a v rámci projektu finančně podpořeného z rozpočtu Moravskoslezského kraje vznikla Mapa sociálních služeb, Kalendář sociálních služeb. Vznikla webová prezentace s možností předávání průběžných informací občanům o jednotlivých krocích programu a s kontakty pro připomínky veřejnosti. Na podzim 2007 bylo zahájeno mapování potřeb uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb. Proběhlo mapování potřeb skupiny seniorů a zdravotně postižených a také proběhlo dotazníkové šetření veřejnosti. V rámci zapojení veřejnosti byla uskutečněna soutěž o logo plánování sociálních služeb.

Cílem plánovací fáze bylo stanovení vize a její naplnění prostřednictvím opatření a jednotlivých aktivit. Vytvořená strategie byla projednána ve všech pracovních skupinách a výsledný dokument byl předložen veřejnosti k připomínkování na internetových stránkách a také na několika veřejných akcích: „Evropský den bez aut aneb kdo neběží s Emilem.... prostě šlape na ranč“ dne 20.9.2008 a „ Město je naše společné hřiště“ (fórum Zdravého města) dne 30.9.2008.

V rámci řádného připomínkového řízení (20.9. – 17.10.2008) byly doručeny 2 připomínky, po lhůtě k připomínkování přišly ještě 2 připomínky. Všemi připomínkami se zabývala řídicí skupina. Tři připomínky byly zapracovány do plánu.

Po projednání s veřejností a zapracování připomínek byl schválen Zastupitelstvem města dne 11.12.2008.

Realizační fáze bude naplněním a uskutečněním dohodnutých plánů. V průběhu realizace bude zároveň probíhat kontrola a evaluace dosažených výsledků. Evaluační výstupy budou podkladem pro další fázi nového cyklu plánu sociálních služeb , jež se tak stává řetězcem opakujících se plánovacích a realizačních činností.

1.5.1 Harmonogram zpracování plánu

Tabulka č. 1: Harmonogram

Aktivity v průběhu plánování sociálních služeb	Rok 2005	Rok 2006		Rok 2007												Rok 2008												
		IX-XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Vypracování katalogu sociálních služeb																												
Vytvoření třídy a její proškolení																												
Příprava plánu procesu plánování sociálních služeb na rok 2007 a jeho schválení RM				31																								
Informační semináře o KPSS pro zastupitele, pracovníky OSVZ, poskytovatele služeb a další zájemce,						15																						
Informační semináře o KPSS pro veřejnost							18																					
Zřízení internetových stránek a jejich aktualizace																												

Aktivity v průběhu plánování sociálních služeb	Rok 2005	Rok 2006		Rok 2007												Rok 2008												
		IX-XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Setkávání pracovní skupiny Osoby se zdravotním postižením, znevýhodněním a jiným omezením								14	7 25					7			20								11			
Setkávání pracovní skupiny Senioři								14	11 28								20							11				
Setkávání pracovní skupiny Osoby v tíživé životní situaci								14 30	25								20							11				
Setkávání řídicí skupiny								28	20				3		18		14						19	8				
Setkávání „triády“			Pravidelná setkání probíhají 1x za 14 dní nebo dle potřeby																									
Zpracování Základní listiny a její schválení v RM a ZM																11 RM	21 ZM											
Mapování potřeb uživatelů - senioři																												
Dotazníkové šetření poskytovatelů																												
Setkání poskytovatelů													29												20			

Aktivity v průběhu plánování sociálních služeb	Rok 2005	Rok 2006		Rok 2007												Rok 2008												
		IX-XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Vzdělávání vedoucích pracovních skupin														16														
Vytvoření mapy sociálních služeb																												
Projekt - zpracování žádosti o dotaci MSK, uzavření smlouvy realizace, vyhodnocení																												
Propagační materiály (kalendář, propisky, tužky)																												
Mapování potřeb - Analýza spokojenosti veřejnosti																												
Mapování potřeb uživatelů – zdravotně postižení																												
Soutěž o logo plánu sociálních služeb																												
Zpracování sociodemografické analýzy																												

Aktivity v průběhu plánování sociálních služeb	Rok 2005	Rok 2006		Rok 2007												Rok 2008												
		IX-XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Příprava plánu procesu plánování sociálních služeb na rok 2008 a jeho projednání v RM																		18										
Projednání s veřejností																								20				
Připomínkové řízení																								30				
Kompletace dokumentu a schválení v orgánech města																												

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 Socio-demografická analýza

Cílem analýzy je podat ucelené informace o obyvatelstvu ve městě a sociálních aspektech, tak aby vzniklý plán sociálních služeb reagoval na konkrétní a aktuální stav v oblasti poskytování sociálních služeb. Účelem materiálu je zpracovat analýzu sociálně demografické situace populace Kopřivnice a shromáždit dostupné údaje k cílovým skupinám procesu plánování sociálních služeb v Kopřivnici. Cílovými skupinami jsou senioři, osoby se zdravotním postižením, znevýhodněním a jiným omezením a osoby v tíživé životní situaci.

Při zpracování analýzy se vycházelo ze socio-demografické analýzy zpracované v rámci strategického plánu. Tato byla doplněna o informace, které nejvíce ovlivňují potřeby v oblasti poskytování sociálních služeb v Kopřivnici. Na základě zhodnocení kladných a záporných stránek sociálních služeb v pracovních skupinách vznikla nutnost doplnit informace o sociální situaci v Kopřivnici s ohledem na změny probíhající v posledních letech v sociální oblasti.

2.1.1 Závěry provedené socio- demografické analýzy pro plánování sociálních služeb

V této kapitole je uveden stručný přehled závěrů, které vyplývají z provedené analýzy, přičemž úplná verze je v příloze č. 2 tohoto dokumentu. Závěry jsou seřazeny podle jednotlivých skupin uživatelů, jak byly nadefinovány v pracovních skupinách.

Vývoj počtu obyvatel

Od roku 1971 až do poloviny 90. let 20. století se počet obyvatel Kopřivnice rychle zvyšoval, zejména díky migraci osob za prací a bydlením. Počátkem 90. let dosáhl počet obyvatel více než dvojnásobku roku 1971. Poté dlouhodobý migrační příliv ustal a naopak se od poloviny 90. let projevil mírný populační odliv.

Základní údaje o demografickém pohybu obyvatel

Rozdíl mezi narozenými a zemřelými, tzv. přirozený přírůstek, se pohybuje v kladných hodnotách. Křivka porodnosti v Kopřivnici dosahovala vyšších hodnot než křivka úmrtnosti, ale má stále klesající tendenci, zatímco křivka úmrtnosti nezaznamenává výrazných výchylek.

Věkové složení obyvatel

V kopřivnické populaci podobně jako v celé české populaci ubývá jedinců. V nejbližších letech se tento proces populačního stárnutí ještě urychlí. Kopřivnické obyvatelstvo stárne. Rodí se méně dětí, přibývá seniorů a věk jehož se lidé v průměru dožívají vzrůstá.

Nezaměstnanost

Kopřivnice v posledních letech prochází velmi výrazným poklesem míry nezaměstnanosti. Zatímco v lednu 2005 byla nezaměstnanost 12,5 %, v lednu 2008 je to pouze 4,7 %.

2.1.1.1 Osoby se zdravotním postižením, znevýhodněním a jiným omezením

Podle statistických údajů bylo v Kopřivnici k 31.12.2007 evidováno 833 držitelů průkazů mimořádných výhod. Z toho 178 občanů s těžkým postižením (TP) využívajících mimořádné výhody I. stupně, 467 občanů se zvláště těžkým postižením (ZTP) využívajících mimořádné výhody II. stupně a 188 občanů se zvláště těžkým postižením/průvodce (ZTP/P) využívajících mimořádné výhody III. stupně.

Podle sociálního zákona 108/2006 Sb. platného od 1.1.2007 je osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby poskytován příspěvek na péči za účelem zajištění potřebné pomoci. Stupeň závislosti se určí měrou závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (stupeň I. – lehká závislost, stupeň II. – středně těžká závislost, stupeň III. – těžká závislost, stupeň IV. – úplná závislost).

V roce 2007 byl tento příspěvek vyplacen celkem 459 osobám s trvalým pobytem na území města Kopřivnice (171 dospělým osobám a 3 dětem v I. stupni, 127 dospělým osobám ve II. stupni, 92 dospělým osobám a 25 dětem ve III. stupni a 36 dospělým osobám a 5 dětem ve IV. stupni). Celková částka příspěvku na péči vyplacena kopřivnickým občanům za rok 2007 činila 24 401 000,- Kč.

Z dávek sociální péče je nejvíce využíván příspěvek na provoz motorového vozidla. Tento příspěvek využilo 471 osob.

Přestože jsou některé osoby se zdravotním postižením schopné zapojit se do pracovního procesu je nabídka volných pracovních míst pro občany zdravotně postižené naprosto nedostatečná. Počet volných míst pro osoby se zdravotním postižením činil v období leden – duben 2008 17 pro celý novojičínský okres.

2.1.1.2 Senioři

Populace Kopřivnice zvolna stárne. Je patrný především nárůst počtu obyvatel ve věku mezi 61 až 70 lety.

Z vývoje počtu žádostí o umístění do domovů pro seniory je patrný nárůst nevyřízených žádostí (ke 14.7.2008 bylo evidováno 31 žádostí). V porovnání s obdobím cca před 10 a více lety se v současné době zcela mění struktura uživatelů pobytových sociálních služeb. O umístění rozhoduje především zdravotní stav a potřeba péče. Zvyšuje se potřeba celodenní péče o nesoběstačné občany, zejména seniory. Středisko sociálních služeb města Kopřivnice v tzv.

„domovinkách“ disponuje 14 lůžky, na nichž jsou poskytovány odlehčovací služby a poptávka po těchto službách cca dvojnásobně převyšuje nabídku.

2.1.1.3 Osoby v tíživé životní situaci

Za vážnou životní krizi je obecně považována ztráta zaměstnání, rozvod, ztráta bydlení a další faktory jako např. vážná nemoc v rodině, úmrtí v rodině, odchod dětí z domova, násilí v rodině. Lidé v tíživé životní situaci a v nepříznivé sociální situaci setrvávají v dlouhodobém stresu a hledají východisko, potřebují podporu a pomoc.

Podle statistik je patrné, že v posledních letech dochází v Kopřivnici k mírnému poklesu rozvodovosti. Je však překvapivé, že v posledních pěti letech dochází k nárůstu počtu rozvodů u manželství uzavřených před 15 a více lety.

V roce 2006 došlo k mapování situace osob bez přístřeší. Bylo kontaktováno 66 osob. Při kontaktech bylo zjištěno, že bez střechy nad hlavou, tj. spí venku 17 osob, 13 osob žije v nevyhovujících podmínkách (1 osoba v nezákonně obsazené budově a 11 osob bydlí v nouzovém bydlení – rekreační chatky, chatrče apod.). 22 osob má nejisté bydlení (8 bydlí různě u známých a přátel, 1 osoba měla bydlení na dobu určitou, 1 měla soudně ukončené bydlení, 11 osob bydlelo v bytě bez právního nároku), dalších 5 osob kontaktovaných v terénu bydlelo v AD a vzhledem k jejich způsobu života bylo i toto bydlení značně nejisté. U 8 osob způsob bydlení nebyl zjištěn (lze považovat za nejisté).

2.2 Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb

Realizátoři procesu komunitního plánování rozvoje sociálních služeb v Kopřivnici se rozhodli v rámci zkvalitnění nabídky sociálních služeb ve městě provést průzkumnou analýzu potřeb uživatelů zmíněných služeb. Na cestě ke zlepšení kvality života ve městě je jednou z nutných podmínek poznání potřeb a preferencí uživatelů sociálních služeb, kteří v obci žijí.

Informace, získané přímo od obyvatel města budou použity ve snaze o docílení lepších životních podmínek ve městě.

Metodická koncepce zkoumání byla konzultována s Mgr. Janou Žáčkovou, metodičkou komunitního plánování pro MSK.

2.2.1 Mapování potřeb uživatelů – osoby se zdravotním postižením

Na základě zhodnocení kladných a záporných stránek sociálních služeb v pracovních skupinách vznikla nutnost doplnit informace o názory uživatelů. Skupina zdravotně postižených, která byla oslovena formou řízeného rozhovoru. Důvodem bylo to, že účastníci pracovní skupiny se domnívali, že je potřeba přestěhovat a rozšířit denní stacionář ve Vlčovicích. Pro toto tvrzení bylo zapotřebí doplnit informace od uživatelů

Cílem bylo především zjistit jak jsou spokojeni se stávajícími službami a jaké služby budou do budoucna potřebovat a zda je potřeba stěhovat a rozšiřovat denní stacionář.

Základním souborem byli obyvatelé Kopřivnice, zdravotně postižení, ve věku 7 – 35 let, tzn. 87 osob (k 31.12.2007 dle evidence OSV). Způsob oslovování respondentů je popsán v analýze, která je přílohou tohoto dokumentu (příloha č. 3, str. 5)

Ze základního souboru bylo osloveno přímo, nebo prostřednictvím rodičů (pečující osoba) 18 osob, tj. 20,7% a 7 rodičů, kteří pečují o zdravotně postiženého. Celkem bylo dotazováno 25 osob.

Z celkového počtu oslovených bylo 13 klientů denního stacionáře, 7 rodičů celkem devíti klientů denního stacionáře a pět rodičů dětí Základní školy Motýlek. Z dotazovaných osob bylo 22 občanů Kopřivnice.

Sběr dat proběhl dne 20.6.2008 na odpolední akci denního stacionáře Kopretina na Bubla city ranči, kde byla většina klientů denního stacionáře. Klienti i rodiče byli dotazováni jednotlivě.

Rodiče dětí ZŠ Motýlek byly dotazovány v průběhu června 2008 na individuálních schůzkách, které byly domluveny prostřednictvím pracovníků ZŠ a pracovnice odboru sociálních věcí.

Účast respondentů byla dobrovolná.

Z rozhovorů je zřejmé, že jsou uživatelé s poskytováním sociálních služeb v Kopřivnici spokojeni, ale některé služby jim přesto chybí.

Shrnutí dotazování:

- se službami v denním stacionáři Kopretina jsou tazatelé spokojeni
- někteří, především zaměstnaní rodiče, by uvítali prodloužení provozní doby poskytované služby s ohledem na jejich pracovní dobu
- z rozhovorů je zřejmé, že matky nemají dostatek informací o sociálních službách a o organizacích poskytujících služby pro město Kopřivnice. Co se týká využití služeb denního stacionáře Kopretina jsou tyto informace pouze orientační a to z toho důvodu, že někteří budoucí klienti denního stacionáře navštěvují v současné době jiná školní zařízení.
- jako potřebná se jeví osobní asistence pro děti, která by byla dostupná a pružně reagovala na potřeby uživatelů
- do budoucna budou určitě potřebné služby chráněného bydlení

Celá analýza této cílové skupiny je uvedena v samostatné příloze tohoto dokumentu (příloha č. 3)

2.2.2 Mapování potřeb uživatelů – senioři

Skupina seniorů byla první skupinou u které proběhlo dotazníkové zjišťování potřeb. Důvodem bylo zjistit, je-li v Kopřivnici zapotřebí vývařovna a jak tráví senioři volný čas.

Cílem bylo především zjistit, jaké sociální služby seniorům chybí, kde získávají informace o poskytovaných sociálních službách, zda mají zájem o vývařovnu a jak tráví volný čas.

Základním souborem byli obyvatelé Kopřivnice, starší 60 let, tzn. 3347 osob (k 31.12.2006 dle evidence obyvatel). Výběrový soubor byl náhodný. Ze základního souboru bylo osloveno 423 osob, tj. 12,64%. Vrátilo se celkem 173 vyplněných dotazníků, tj. 40,9 % oslovených respondentů, 5,17 % základního souboru.

Z celkového počtu 173 respondentů tvořili muži jednu třetinu a ženy přibližně dvě třetiny souboru, jako osoby zdravotně postižené se hodnotí větší polovina oslovených (63%).

Věkový průměr oslovených respondentů činil cca 67 let. Způsob oslovování respondentů je popsán v analýze, která je přílohou tohoto dokumentu (příloha č. 4, str. 5)

Dotazníkovým šetřením se potvrdila potřebnost zřízení vývařovny. Přesto, že byli osloveni především aktivní senioři, větší polovina oslovených by službu vývařovny využívala. Dále se potvrdila hypotéza, že větší část oslovených seniorů tráví svůj volný čas aktivními činnostmi, když pomineme, že většina se zároveň dívá na televizi. Nepotvrdilo se, že nejvíce informací o službách senioři získávají u poskytovatelů sociálních služeb.

Doporučení vyplývající z analýzy:

- podpořit zřízení domova pro seniory nebo jeho alternativu, tak aby byla zajištěna komplexní nabídka sociálních služeb pro občany, kteří ztratili částečně nebo úplně soběstačnost zejména z důvodu věku a zdravotního stavu a vyžadují pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby
- zlepšit informovanost, aby občané věděli jakých služeb mohou využít ke zlepšení kvality svého života
- zpestřit nabídku odborných služeb
- podpořit podávání informací u jiných subjektů – především v praxi pracujících odborníků
- podpořit zřízení vývařovny tak, aby bylo možno zajistit také dietní stravování
- vzít v úvahu připomínky z této analýzy v rámci projektu Bezbariérové město Kopřivnice
- zlepšit podmínky pro volnočasové aktivity a setkávání seniorů

Celá analýza této cílové skupiny je uvedena v samostatné příloze tohoto dokumentu (příloha č. 4)

2.2.3 Analýza spokojenosti občanů města Kopřivnice

Analýza spokojenosti občanů se sociálními službami je jednou z nutných podmínek poznání potřeb a preferencí uživatelů sociálních služeb, kteří v obci žijí.

Součástí distribuovaných dotazníků byla Mapa sociálních služeb Kopřivnice, která byla odměnou za čas, který respondenti vyplnění dotazníkového formuláře věnovali a která jistě občanům přispěje k lepší orientaci v nabídce poskytování sociálních služeb v našem městě.

Cíl analýzy byl především diagnostický – charakterizovat a zjistit míru spokojenosti se sociálními službami ve městě. Sběr dat proběhl v celé Kopřivnici a v místních částech. Dotazníky byly distribuovány do většiny domácností (v počtu 9432) a konečný výběr jednoho respondenta z řad příslušníků domácnosti byl řízen rozhodnutím konkrétního respondenta zodpovědět či nezodpovědět otázky uvedené ve formuláři. Získáno bylo 255 vyplněných dotazníků

Z výsledků analýzy dat lze konstatovat, že vyjádřivší se obyvatelé města Kopřivnice jsou s úrovní poskytování sociálních služeb převážně spokojeni. Čtrnáct respondentů cítilo přímou potřebu vyjádřit svou spokojenost se službami, a další ocenili snahu města o zlepšení situace a také mapku sociálních služeb, kterou město vytvořilo.

Poměrně velká pozornost věnovaná v dotazníku volnočasovým aktivitám poukazuje na možné rezervy ve využívání volného času mládeže, ovšem hodnoceno perspektivou těch starších (skupina do 20 let byla zastoupena pouze 1%). Je otázkou, zda-li by mladí do 20 let měli stejný názor.

Lze konstatovat, že soubor respondentů, kteří byli ochotni vyjádřit svůj názor prostřednictvím dotazníku, vnímá snahu města o zkvalitnění služeb pozitivně. Městský úřad je pro ně nejen nejlepším zdrojem informací o službách. Pokud někdo z dotázaných některou ze sociálních služeb potřebuje a využije ji, je s její kvalitou ve sledovaných kritériích spokojen. Celkové výsledky výzkumu ani spektrum odpovědí na otevřené otázky nepřinesly novou informaci o žádném palčivém problému, který by prokazatelně trápil většinu obyvatel města či některou konkrétní sociální skupinu

Celá analýza je uvedena v samostatné příloze tohoto dokumentu (příloha č. 5)

2.3 Analýza poskytovatelů sociálních služeb

Tato kapitola je rozdělena na několik částí. První část specifikuje sociální služby v návaznosti na zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Je zde stručný přehled poskytovatelů sociálních služeb.

Mapování sociálních služeb a jejich poskytovatelů probíhalo průběžně od září 2007 do ledna 2008, a v květnu 2008. Základní data byla sbírána z dostupných veřejných zdrojů (registr poskytovatelů sociálních služeb, internetové stránky, výroční zprávy atd.) a byl vytvořen seznam organizací poskytujících sociální či související služby. Instituce byly kontaktovány a vyzvány k zapojení se do procesu plánování. Získaná data byla použita k několika účelům:

- Podrobná analýza poskytovatelů a finanční analýza těchto poskytovatelů sociálních služeb
- Mapa sociálních služeb Kopřivnice - přehled poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb (byla distribuována do každé domácnosti a pro zájemce je k dispozici na odboru sociálních věcí)
- Kalendář poskytovatelů sociálních služeb

Poskytovatelé služeb v Kopřivnici i mimo ni (poskytující služby obyvatelům Kopřivnice) byli vyzváni k vyplnění formuláře, který poskytl základní data. Vzhledem k těžké porovnatelnosti dat se finanční analýza zaměřila pouze na organizace sídlící v Kopřivnici.

2.3.1 Specifikace sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

Od ledna 2007 došlo v souvislosti se zákonem č. 108/2006, o sociálních službách ke změně celého systému poskytování sociálních služeb. Tento zákon vymezuje třicet jedna typů sociálních služeb, z nichž některé do této doby nebyly jako sociální služba v legislativě podchyceny.

Sociální služby jsou určeny lidem, kteří se v důsledku nepříznivého zdravotního stavu, vysokého věku nebo z jiných vážných důvodů ocitnou v nepříznivé sociální situaci, ale také lidem, kteří by se do takovéto situace dostat mohli. Základním cílem právní normy je tedy zajistit všem těmto osobám pomoc a podporu prostřednictvím nabídky široké škály sociálních služeb a stanovit pravidla pro jejich poskytování.

Sociální služby se poskytují ve třech formách:

- 1) Pobytové služby, které jsou spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb
- 2) Ambulantní služby, za kterými osoba do zařízení sociálních služeb dochází, ale není zde ubytována
- 3) Terénní služby, které jsou osobě poskytovány v domácím prostředí

Sociální služby se lidem poskytují buď bezplatně nebo za částečnou nebo za plnou úhradu.

Vyčet základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb je stanoven zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, s účinností od 1.1.2007, obsah je uveden ve vyhlášce č. 505/2006 Sb.

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti (v seznamu jsou zaškrtnuty typy služeb, které jsou v Kopřivnici poskytovány):

Sociální poradenství

- Základní ✓ (může být poskytováno samostatně nebo je doplňující službou k níže uvedeným)
- Odborné

Služby sociální péče

- osobní asistence ✓
- pečovatelská služba ✓
- tísňová péče
- průvodcovské a předčitatelské služby
- podpora samostatného bydlení
- odlehčovací služby ✓
- centra denních služeb
- denní stacionáře ✓
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče ✓

Služby sociální prevence

- raná péče ✓
- telefonická krizová pomoc
- tlumočnické služby
- azylové domy ✓
- domy na půl cesty
- kontaktní centra
- krizová pomoc ✓
- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež ✓
- noclehárny ✓
- služby následné péče

- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi ✓
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- terapeutické komunity
- terénní programy ✓
- sociální rehabilitace

Aktuální seznam zařízení poskytující sociální služby je možné nalézt na webové adrese:

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do;jsessionid=DC43AF58633072A93361C6DE69CD7F33.node1?SUBSESSION_ID=1208181190635_1

2.3.2. Základní přehled poskytovatelů sociálních služeb

V níže uvedené tabulce je přehled poskytovatelů sociálních služeb.

Tabulka č. 2: Přehled poskytovatelů sociálních služeb

Název poskytovatele	prioritní cílová skupina	provozní doba	kapacita	věková kategorie klientů
Charita Frenštát pod Radhoštěm, pečovatelská služba, + zdravotnická služba	senioři	Pondělí - pátek 7:00 - 15:00 hod nepřetržitě (zdrav. sl.)	120*	61 - 90 let
Charita Kopřivnice, pečovatelská služba	senioři, osoby se zdravotním postižením	Denně 7:00 - 19:00 hod	100	od 40 let
Klub Kamarád, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	děti a mládež	Pondělí - Pátek 13:00 - 18:00 hod	200	6-26 let
Občanské sdružení Podané ruce, osobní asistence	senioři, osoby se zdravotním postižením	nepřetržitě	170*	bez omezení
Renarkon, o.p.s. terénní programy	občané ohrožení drogou	Pondělí 8:30 - 17:00, Pátek 14:00 - 17:00	100*	16 - 64 let
Salus, o.p.s. azylový dům	děti mládež rodina	nepřetržitě	20	Matka s dětmi do 18 let, Otec s dětmi do 18 let
Salus, o.p.s. krizová pomoc	děti a mládež, osoby v krizi, oběti domácího násilí	nepřetržitě	3 lůžka	děti a mládež 6-26 let, dospělí 27-64 let
Salus, o.p.s. sociálně aktivizační služby	rodina s dětmi a její jednotliví členové	nepřetržitě	10	rodina s dětmi do 18 let
SSSmK, p.o. Denní stacionář	osoby s mentálním a kombinovaným postižením	Pondělí – pátek 6:30 - 15:00 hod	20 klientů	od 19 let
SSSmK, p.o. Azylový dům	občané v přechodné krizi	nepřetržitě	16 mužů, 4 ženy	19-80 let
SSSmK, p.o. Noclehárna	občané v přechodné krizi	Denně 9:00 - 7:00 v létě, 8:30 - 7:30 v zimě	10 lůžek	19-80 let

Název poskytovatele	prioritní cílová skupina	provozní doba	kapacita	věková kategorie klientů
SSSmK, p.o. odlehčovací služby	senioři, osoby se zdravotním postižením od 18 let	nepřetržitě	12	od 27 let
SSSmK, p.o. pečovatelská služba	osoby částečně či převážně závislé na pomoci jiné osoby	Pondělí – neděle 6:30 – 18:30 hod	160	od 27 let
Středisko rané péče, SPRP Ostrava, raná péče	rodiny s dětmi se zdravotním postižením	Pondělí - pátek 7:00 - 19:00 hod	83*	děti 0 - 7 let
Therápon 98, a.s., Středisko domácí péče, pečovatelská služba	osoby se zdravotním postižením, senioři	Pondělí - neděle 7:00 - 20:00 hod	120	bez omezení
Therápon 98, a.s., Středisko následné lůžkové péče, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	osoby se zdravotním postižením, senioři	nepřetržitě	3 lůžka	61 - 90 let

* celková kapacita organizace (nejen na území Kopřivnice)

Podrobný přehled o poskytovatelích a službách je součástí Analýzy poskytovatelů, která je samostatnou přílohou tohoto dokumentu (příloha č. 6, str. 8)

2.3.3 Související služby

Níže uvádíme seznam organizací, které poskytují služby v sociální oblasti.

Organizace

Charakteristika činnosti

Asociace zdravotně postižených

Sdružuje občany se zdravotním handicapem, jejich rodinné příslušníky a přátele.

Klub důchodců

V klubu je zajišťována společenská, kulturní, sportovní a jiná zájmová činnost určená pro seniory a zdravotně postižené občany.

Mateřské centrum Klokan / Dům dětí a mládeže	Místo pro setkávání rodičů s dětmi od 0 do 4 let.
Občanské sdružení Mandlové oči	Sdružuje rodiny a přátele osob s Downovým syndromem i jiným zdravotním postižením.
Občanské sdružení Záblesk	Sdružení s celorepublikovou působností. Poskytuje služby pro hluchoslepé děti a jejich rodiny.
Občanské sdružení Zdraví a Život	Poskytování pomoci lidem v nouzi (ošacení, pomoc při hledání práce, přechodné bydlení).
Základní a Mateřská škola Motýlek (Dětské centrum)	Zařízení sdružuje speciální mateřskou školu, přípravný stupeň, pomocnou školu, rehabilitační třídy a třídu pro děti s autismem. Dětem je poskytována komplexní speciální pedagogická, rehabilitační a logopedická péče.
Pedagogicko-psychologická poradna	Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje služby, související především se zdravým psychickým a školním vývojem dětí a mládeže, a to od zahájení předškolní docházky do MŠ až po ukončení docházky na školách středních.

2.3.4 Příjmy a výdaje poskytovatelů sociálních služeb

Sociální služby jsou hrazeny vícezdrojově:

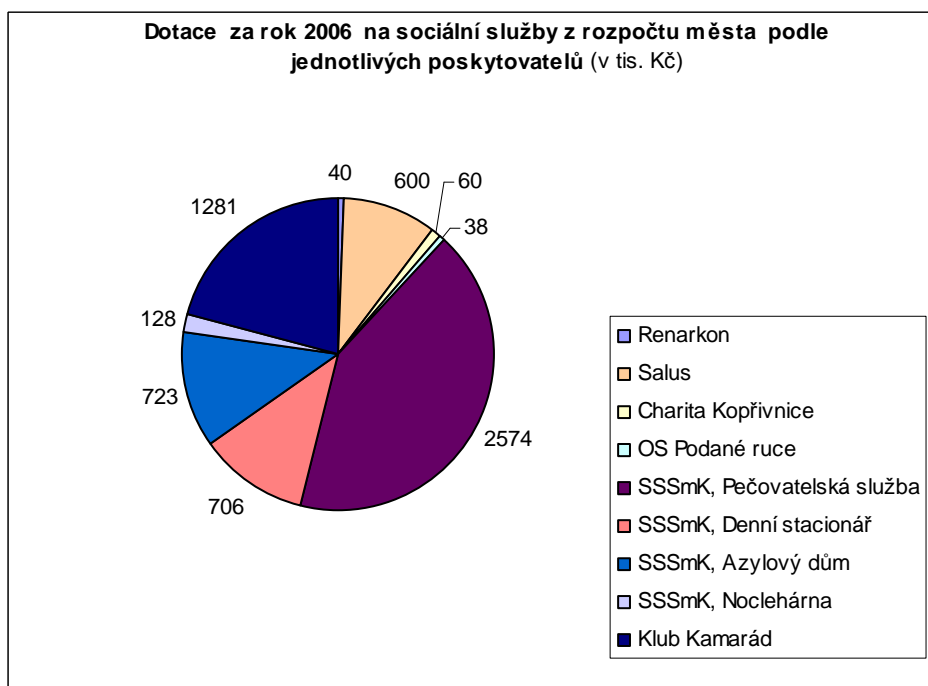
- dotace ze státního rozpočtu (většinou účelově vázané)
- z vlastních zdrojů, respektive z příspěvků
- úhrady od uživatelů služeb
- sponzorské dary a výpomoci

Je patrné členění příjmů poskytovatelů s ohledem na jejich právní formu. Zatímco Středisko sociálních služeb je zařízení zřízené městskou samosprávou, Domov Salus je neziskovou organizací a Charita je církevní právnickou osobou, Therápon 98 je podnikatelským subjektem. Organizace, ve snaze naplnit příjmovou stránku svého rozpočtu, hledají příjmy ze všech možných dostupných zdrojů včetně soukromých a nadačních.

Graf č. 1

Graf č. 2

Podrobná analýza poskytovatelů sociálních služeb je uvedena v příloze č.6 tohoto dokumentu.

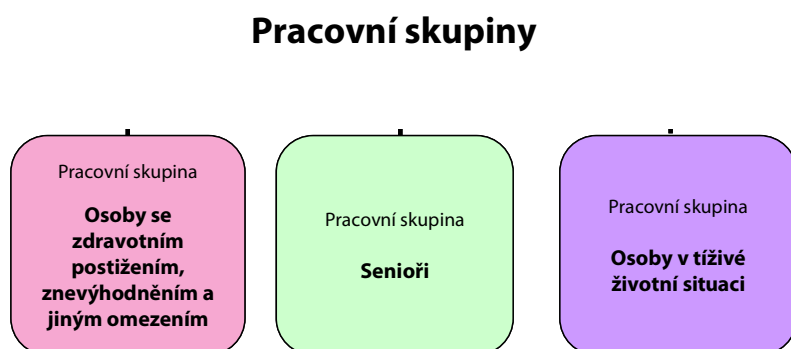
2.4. SWOT analýza

Závěry z provedených analýz jsou v této kapitole stručně shrnuty a zpracovány do SWOT analýzy, která vznikala na jednáních pracovních skupin a vychází z připomínek občanů a zpracovaných analýz. Z výsledků všech zpracovaných analýz vyplývá, že obyvatelé města Kopřivnice jsou s úrovní poskytování sociálních služeb převážně spokojeni a oceňují snahu města o zlepšení situace. Nejpočetnější skupinou, která se výzkumů a celého procesu zúčastnila, jsou senioři, resp. osoby vyššího věku a občané, kteří pečují o osoby se zdravotním postižením, a to jak rodinní příslušníci, tak poskytovatelé sociálních služeb. Městský úřad je pro občany nejlepším zdrojem informací o službách.

V následující SWOT analýze jsou zpracovány slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení v oblasti sociálních služeb. Přičemž jsou seřazeny do barevných polí, podle jednotlivých cílových skupin plánu. Bílé pole platí obecně pro všechny skupiny.

Výsledky SWOT analýzy byly použity jako základ pro zaměření celé plánovací části, pro formulaci cílů, opatření a plánovaných aktivit plánu sociálních služeb.

Diagram č. 2: Názvy pracovních skupin

Tabulka č. 3: **SWOT analýza v oblasti sociálních služeb**

	Silné stránky	Slabé stránky
Vnitřní podmínky	<ul style="list-style-type: none"> • klesající míra nezaměstnanosti • dobrá úroveň služeb • radnice – dobrý zdroj informací o službách • zkušenosti z Agendy 21 a Plánu zdraví v Kopřivnici • Mateřské centrum Klokánek • kurzy plavání pro kojence a děti 	<ul style="list-style-type: none"> • migrační úbytek obyvatelstva • absence pobytových sociálních služeb • chybí občanská poradna • málo neziskových organizací v sociální oblasti • malá informovanost o poskytovatelích sociálních služeb
	<ul style="list-style-type: none"> • pozitivní fungování denního stacionáře Kopretina • ZŠ a MŠ Motýlek + OS • Sdružení zdravotně postižených • sdružení Mandlové oči • sportovní hry zdravotně postižených • přehlídka Motýlek • OS Záblesk • možnosti integrace do MŠ a ZŠ Lubina, kde je pozitivní přístup pedagogů • pečovatelská služba DPS 	<ul style="list-style-type: none"> • časově nedostatečný rozsah poskytovaných služeb denního stacionáře Kopretina • chybí podporované a chráněné bydlení • nedostatek pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením • chybí odlehčovací služba pro osoby se zdravotním postižením • chybí možnost začleňování dětí s handicapem do volnočasových aktivit • chybí asistenční a terénní služby • bariéry ve městě – schody, přechody • dopravní obslužnost • vzájemná nedostatečná informovanost o činnosti jednotlivých sdružení v této oblasti • problém s integrací dětí do ZŠ – ani jedna škola není bezbariérová
	<ul style="list-style-type: none"> • dům s pečovatelskou službou a jeho služby • sociální hospitalizace – sociální lůžka 	<ul style="list-style-type: none"> • chybí denní stacionář - tzv „školka pro seniory“ • chybí domov důchodců nebo jeho alternativa • chybí stravovací provoz pro seniory – řešení stravy o víkendů a dietního stravování • malá kapacita LDN • malá kapacita odlehčovacích služeb

	<ul style="list-style-type: none"> • azylový dům • noclehárna • azylový dům pro rodiče a děti – Domov Salus • Renarkon – působení na území města - streetwork • sanace rodiny (terénní sociální práce s rodinou – předcházení ústavní výchově) – provádí Salus • Klub Kamarád – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež • terénní pracovník pro bezdomovce 	<ul style="list-style-type: none"> • malá kapacita azylových domů • malá kvalifikovaná informovanost • nedostatečný systém sociálního bydlení – chybí ubytovna pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a ubytovna se službami sociální intervence • chybí hygienické centrum pro bezdomovce blíže centra
	Příležitost	Ohrožení
Vnější podmínky	<ul style="list-style-type: none"> • zkušenosti jiných měst • sociální politika kraje • granty kraje • fondy EU • další zkvalitňování služeb v návaznosti na zákon o sociálních službách - standardy kvality 	<ul style="list-style-type: none"> • malá politická podpora • nedostatek financí • nedostatečná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb • nezájem veřejnosti o sociální služby • přesto, že je Kopřivnice mladé město, přibývá počet starých lidí (65+) • prodej městských bytů

3. PLÁNOVACÍ ČÁST

3.1 Struktura plánu

V plánovací části vycházíme z poznatků získaných všemi provedenými analýzami, z mapování potřeb uživatelů a z mapování poskytovatelů sociálních služeb. V plánu sociálních služeb máme tři prioritní oblasti, které korespondují s pracovními skupinami. Celý plán sociálních služeb směřuje k jediné **vizi**, která říká kam bychom se měli za další léta dostat, kterým směrem se mají sociální služby vyvíjet, co je jejich **posláním**. Vize je v souladu s vizí Strategického plánu rozvoje města. Následuje sestavení cílů pro každou cílovou skupinu.

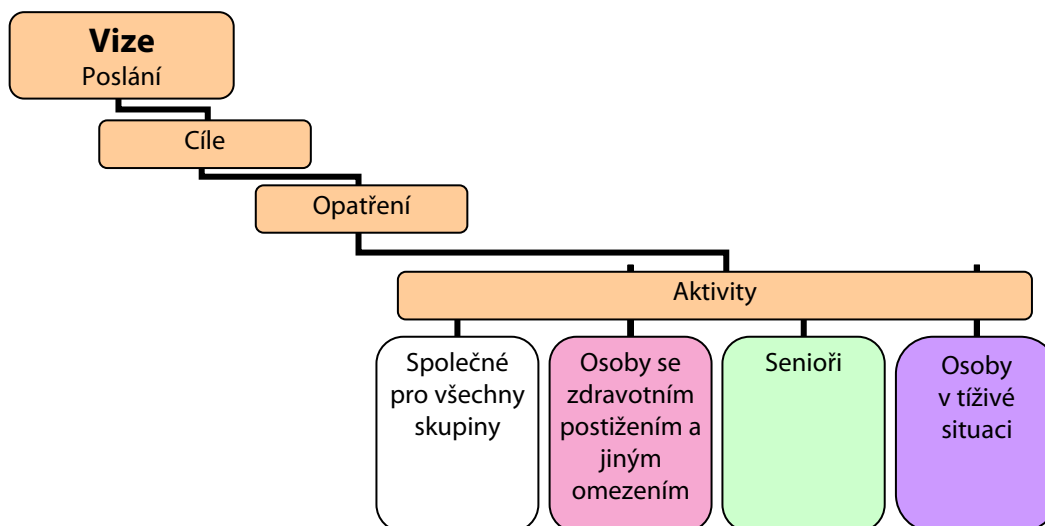
Cíle jsou prakticky uchopitelné a odpovídají na otázku, jak se dostaneme k naplnění vize. Jsou v souladu se stanovenými prioritami a úkoly Strategického plánu rozvoje města Kopřivnice pro období 2007 - 2022.

Cíle jsou dále rozpracovány do **opatření**. Základní otázka, na kterou odpovídáme v opatřeních je: Co je třeba udělat pro to, abychom naplnili daný cíl?

Každé opatření je pak rozpracováno do **aktivit**, což jsou konkrétní kroky, úkoly, které budou realizovány v rámci plánovacího cyklu. Aktivity **budou průběžně** v rámci procesu plánování sociálních služeb sledovány, vyhodnocovány a také **aktualizovány** v pracovních skupinách. Opatření a úkoly nesledují jen sociální služby podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale také některé příbuzné oblasti, které se sociálními službami úzce souvisí a které byly po vzájemné dohodě účastníků pracovních skupin schváleny jakožto důležitý aspekt především v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

V závorkách za jednotlivými prioritami a opatřeními, či aktivitami je uveden odkaz na Strategický plán rozvoje města, který deklaruje, že plán sociálních služeb naplňuje priority a opatření tohoto dokumentu.

Diagram č. 3: Struktura plánu

3. 2 Vize, cíle, opatření, aktivity struktura plánu

Vize a poslání plánu rozvoje sociálních služeb byla formulovaná řídicí skupinou a schválená na společném veřejném setkání všech pracovních skupin

Vize:

Kopřivnice - město spokojených a aktivních občanů.

Poslání plánu sociálních služeb:

Kopřivnice informuje a zapojuje uživatele, poskytuje kvalitní sociální služby pro všechny v prostředí vzájemné důvěry.

Tabulka č. 4: Cíle, opatření, aktivity

Cíle	Opatření	Aktivity			
		Společné pro všechny skupiny	Osoby se zdravotním postižením a jiným omezením	Senioři	Osoby v tíživé situaci
1. Poskytování služeb pro všechny skupiny obyvatel a jejich další zkvalitňování (S.1.1, S.1.3)	1.1. Podpora stávajících služeb, které jsou popsány v tabulce č. 2 tohoto dokumentu a jejich rozvoj (S.1.1, S.1.3)	1.1.1 Finanční podpora stávajících služeb – zahrnutí do rozpočtu města Předpokládané období realizace: 2009 (každoročně) Předpokládané náklady: 7.500.000,- Kč (příspěvky pro SSSmK, Klub Kamarád, dotace pro Salus, Charitu, Podané ruce, Renarkon a další) Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: poskytovatelé sociálních služeb Výstupy: - smlouvy o poskytnutých dotacích schválené v RM a ZM	1.1.2 Časové rozšíření poskytovaných služeb denní stacionáře Kopretina ((S.1.3) Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 150.000,- (z rozpočtu SSSmK) Zodpovědnost za úkol: SSSmK Výstupy: úprava provozní doby denního stacionáře 1.1.3 Vypracování prognózy možností zařazování žáků ZŠ Motýlek a dalších speciálních škol v okrese do		

		- počet uživatelů jednotlivých sociálních služeb pro seniory	zařízení sociálních služeb na území regionu okresu Nový Jičín Předpokládané období realizace: 2012 Předpokládané náklady: 50.000,- Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: ZŠ a MŠ Motýlek, SSSmK, případně další NNO Výstupy: - zpracovaná prognóza - návrh opatření		
	1.2. Zajištění osobní asistence pro děti se zdravotním postižením, případně odlehčovací služby		1.2.1 Vyhlášení dotačního programu pro zajištění osobní asistence nebo terénní odlehčovací služby pro zdravotně postižené Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 300.000,- Kč Zodpovědnost za úkol: OSV Výstupy: - vyhlášený dotační program, - zahájení služeb osobní asistence v Kopřivnici		
	1.3 Řešení podporovaného a chráněného bydlení (S.1.3.2)		1.3.1 Navržení alternativ pro řešení podporovaného a chráněného bydlení Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 0,-		

			Zodpovědnost za úkol: OSV Výstupy: - varianty možného řešení předložené RM		
	1.4 Řešení stravování vč. dietní stravy pro seniory a další uživatelé (S.1.1.3)			1.4.1 Dostavba stravovacího provozu a společenského zázámí DPS (S.1.1.3) Předpokládané období realizace: 2009 - 2010 Předpokládané náklady: 43.800.000,- Kč Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV, SSSmK Výstupy: - nový stravovací provoz pro seniory - vaření dietní stravy pro všechny věkové kategorie - zajištění celodenní stravy pro pobytové služby SSSmK, terénní péči a ostatní uživatelé sociálních služeb - zázámí pro společenské aktivity a ergoterapeutické činnosti v DPS	
	1.5 Zajištění péče o osoby se sníženou soběstačností (S.1.1, S.1.3)			1.5.1 Rozšíření odlehčovacích služeb (S.1.2) Úkol souvisí s dostavbou stravovacího provozu. Předpokládané období realizace: 2010 – 2011 Předpokládané náklady: na zřízení: 500.000,- Kč	

				<p>na provoz: v rámci příspěvku na činnost SSSmK Zodpovědnost za úkol: SSSmK Spolupráce: OSV, ORM Výstupy: - rozšířená kapacita denního stacionáře o 4 lůžka</p> <p>1.5.2 Denní stacionář pro seniory (S.1.2) Úkol souvisí s dostavbou stravovacího provozu. Předpokládané období realizace: 2010 – 2011 Předpokládané náklady: na zřízení: 500.000,- Kč na provoz: v rámci příspěvku na činnost SSSmK Zodpovědnost za úkol: SSSmK Spolupráce: OSV, ORM Výstupy: - zaregistrovaná nová služba</p> <p>1.5.3 Zřízení domova pro seniory (S.1.2.1) Předpokládané období realizace: trvalý úkol Předpokládané náklady: 139.000.000,- Kč (budou rozděleny do několika etap, schválených ZM) Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV, SSSmK Výstupy: - existence domova pro seniory</p>	
--	--	--	--	---	--

	1.6 Podpora terénních služeb pro seniory (tísňová péče) (S.1.1, S.1.3)			1.6.1 Zřízení tísnového volání Předpokládané období realizace: 2009 - 2010 Předpokládané náklady: 500.000 ,- Kč (možnost dotace MV ČR) Zodpovědnost za úkol: MP Spolupráce: OSV, ORM Výstupy: - tísnová linka pro seniory	
	1.7 Zřízení denního centra pro osoby bez přístřeší (S.1.3.4)				1.7.1 Stavební studie a rozhodnutí o dalších krocích v RM Úkol je řešen v rámci studie na rozšíření AD Předpokládané období realizace: 2008 - 2009 Předpokládané náklady: v rámci studie rozšíření AD Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV, SSSmK Výstupy: - stavební studie - zpráva pro RM, usnesení
	1.8 Rozšíření azylového domu (S.1.3.6)				1.8.1 Stavební studie a rozhodnutí o dalších krocích v RM Předpokládané období realizace: 2008 - 2009 Předpokládané náklady: 155.000,- Kč Zodpovědnost za úkol: ORI

					<p>Spolupráce: OSV, SSSmK Výstupy: - stavební studie - zpráva pro RM, usnesení 1.8.2 Projektová dokumentace – rozšíření AD Předpokládané období realizace: 2009 - 2010 Předpokládané náklady: 200 000,- Kč Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV, SSSmK Výstupy: zpracovaná projektová dokumentace</p>
	1.9 Podpora zřízení občanské poradny (S1.1.2)				<p>1.9.1 Vyhlášení dotačního programu na zřízení občanské poradny Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 250.000,- Kč Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: Jednání Pracovní skupiny pro poskytování účelových dotací města Kopřivnice Výstupy: vyhlášený dotační program, smlouva o dotaci s vybraným poskytovatelem</p>
	1.10 Podpora terénní práce (S.2.3)				<p>1.10.1 Rozšíření terénní služby, Sanace rodiny, o jednoho terénního pracovníka</p>

<p>Cíl 2. Poskytování kvalitních informací všem uživatelům, jejich rodinám a blízkým osobám (S.1.1) a zadavatelům (obcím v blízkém regionu)</p>	<p>2.1. Zlepšení informovanosti o poskytování sociálních služeb (S.1.1.6)</p>	<p>2.1.1 Den sociálních služeb Předpokládané období realizace: 2009 (a dále každé dva roky) Předpokládané náklady: 30.000,- Zodpovědnost za úkol: OSV Výstupy: - propagace všech dostupných sociálních služeb pro kopřivnické občany</p> <p>2.1.2 Aktualizace Katalogu sociálních služeb Předpokládané období realizace: 2010 Předpokládané náklady: 200.000,- Zodpovědnost za úkol: OSV Výstupy: aktualizovaný katalog sociálních služeb</p>	<p>2.1.3 Vytvoření dohody o spolupráci s obcemi: a) ve správním obvodu b) v širším regionu s cílem využívání společných sociálních služeb a služeb souvisejících (Salus, DC, ZŠ a MŠ Motýlek – vč. svozů žáků) Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 5.000,- Kč Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: všichni poskytovatelé sociálních služeb, ZŠ a MŠ Motýlek Výstupy: - pracovní setkání zainteresovaných subjektů - dohoda o poskytovaných službách s obcemi</p>		<p>Předpokládané období realizace: 2010 Předpokládané náklady: 220.000,- Kč (s možností získání dotace ze státního rozpočtu, nebo fondů EU) Zodpovědnost za úkol: Salus, o.p.s. Spolupráce: OSV Výstupy: - zaměstnán druhý terénní pracovník - uzavřené smlouvy s novými uživateli - případové konference (setkání odborníků)</p>
<p>Cíl 3. Odstraňování bariér a podpora sociálního začleňování (S.1.3)</p>	<p>3.1 Rekonstrukce jedné ze základních škol na bezbariérovou (S.1.3.1)</p>	<p>opatření bude postupně naplňováno v rámci projektu „Bezbariérové město“, který zpracovává ORM</p>			

	<p>3.2 Zlepšení kvality volného skupin ohrožených sociálním vyloučením a patologickými jevy (S.1.1.1)</p>		<p>3.2.1 Hledání partnera pro dobrovolnickou činnost k podpoře trávení volného času handicapovaných občanů Předpokládané období realizace: 2009 Předpokládané náklady: 0,- Zodpovědnost: OSV Spolupráce: poskytovatelé Výstupy: dohoda s konkrétní organizací</p>	<p>3.2.2 Vyhledání vhodných prostor pro volnočasové a zájmové aktivity seniorů (S1.1.1.) Předpokládané období realizace: 2009 - 2010 Předpokládané náklady: 0,- Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV Výstupy: - schválení vybraných prostor v RM</p> <p>3.2.3 Úprava vhodných prostor pro volnočasové a zájmové aktivity seniorů (S1.1.1.) Předpokládané období realizace: 2010 - 2011 Předpokládané náklady: závisí na zvoleném prostoru Zodpovědnost za úkol: ORM Spolupráce: OSV Výstupy: nové prostory pro volnočasové aktivity</p>	<p>3.2.4 Vyhledání vhodných prostor pro neorganizované trávení volného času mládeže (S.2.1.3.) Předpokládané období realizace: 2010 Předpokládané náklady: 0,- Zodpovědnost: OIVV Spolupráce: ORM, OSV, Dům dětí a mládeže Výstupy: - schválení vybraných prostor v RM</p> <p>3.2.5 Úprava vhodných prostor pro neorganizované trávení volného času mládeže Předpokládané období realizace: 2010 - 2011 Předpokládané náklady: závisí na zvoleném prostoru Zodpovědnost: ORI Spolupráce: OIVV, OSV, Dům dětí a mládeže Výstupy: nové prostory pro neorganizované trávení volného času</p>
	<p>3.3 Řešení bydlení při dodržení principů hospodaření s bytovým</p>				<p>3.3.1 Zajištění sociální intervence v domech v majetku města Předpokládané období realizace: 2010 - 2011 Předpokládané náklady:</p>

	<p>fondem pro tyto skupiny: domácnosti, jež mají problémy se získáním a udržením přiměřeného bydlení, dětí vracející se z dětských domovů a výchovných zařízení, občané vracející se z nápravných zařízení. (S.1.3.5)</p>				<p>300.000,- Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: OBH Výstupy: - zavedení terénních sociálních služeb - pravidla pro provádění sociální intervence 3.3.2 Hledání konkrétního řešení nebo partnera pro zřízení ubytovny pro osoby ohrožené sociálním vyloučením s kapacitou cca 30 BJ (kvalifikovaný odhad OSV) Předpokládané období realizace: 2010 Předpokládané náklady: 0,- Kč Zodpovědnost za úkol: OSV Spolupráce: ORM, OBH Výstupy: - rozhodnutí o realizaci schválené v ZM</p>
--	---	--	--	--	---

3.3. Udržitelnost procesu

Naplňování cílů ve stanoveném čase je podstatou realizace plánu rozvoje sociálních služeb a musí se tedy i průběžně vyhodnocovat. K zajištění naplňování cílů jsou přijímána příslušná opatření. Každé opatření obsahuje dílčí aktivity s popisem, který říká, jak se budou aktivity provádět a jak se bude hodnotit postup jejich realizace.

3.3.1 Indikátor udržitelnosti procesu

Pracovní skupiny a řídicí skupina

Fungování PSS bude zajištěno pravidelným setkáváním pracovních skupin a Řídicí skupiny. V rámci pracovních skupin budou stanoveny termíny dalšího setkání, frekvence těchto setkání bude minimálně 1x ročně, s ohledem na organizační náročnost a kvalitní naplň daných setkání. Řídicí skupina se bude scházet minimálně 2x ročně nebo dle potřeby. Místem setkávání bude i nadále budova městského úřadu Kopřivnice. Setkávání pracovních skupin a obdobně skupiny řídicí dle stanovených pravidel (zápis, prezenční listina) bude ukazatelem fungování a pokračování procesu. V obsahu setkání bude mimo jiné provedena kontrola plnění úkolů. Jednou ročně proběhne monitoring plnění stanoveného plánu.

Projektový záměr pokračování PSS

Ve Strategickém plánu rozvoje města Kopřivnice pro období 2007-2022 je jednou z aktivit (S1.1.5) v prioritní oblasti Sociální zázemí, priorita S.1 Rozvoj sociální a zdravotnické infrastruktury a služeb, Opatření S.1.1 Rozvoj sociálních a zdravotnických služeb pro všechny skupiny obyvatel a jejich propagace.

3.3.2 Indikátory dopadu

Míra spokojenosti uživatelů sociálních služeb se zvýší.

Indikátor spokojenosti bude proveden šetřením – zejména formou dotazníků a strukturovaných rozhovorů. Šetření by mělo probíhat cca jednou za čtyři roky.

Efektivní financování sociálních služeb

Budou zhodnoceny finance vynakládané na sociální služby ze strany města a z jiných zdrojů, které budou umět subjekty poskytující sociální služby získat. Bude provedena podrobná finanční analýza.

Informovanost všemi směry

Kvalitní informovanost byla úspěšně nastartována, tudíž bude snaha o její udržitelnost a navíc bude prostřednictvím šetření zjišťována dostupnost informačních zdrojů a vyhledávány další možnosti odpovídající potřebám cílových skupin.

3.3.3 Hodnocení

Hodnotící zprávu zpracuje 1x ročně Odbor sociálních věcí, projedná ji v Řídící skupině a na základě jejího doporučení ji předloží Radě města a dále všem pracovním skupinám.

Účelem vyhodnocení je zjistit:

- co se změnilo v cílových oblastech
- zda byly uskutečněné aktivity efektivní a účinné
- zda se neobjevily nové oblasti a témata
- zda se systém, nabídka či kvalita poskytovaných služeb posunuly ve směru společné představy vize.

3.3.4 Plán monitoringu

Monitorovací plán se zaměřuje na naplňování naplánovaných aktivit a vyhodnocování jejich výstupů včetně kritérií hodnocení.

Monitorování bude probíhat po celou dobu plnění plánu a vzešlé informace lze dále aktuálně zpracovat do plánu.

Monitorování realizace plánu sociálních služeb Kopřivnice bude zajišťovat Odbor sociálních věcí MěÚ. Ten bude průběžně zaznamenávat postup realizace jednotlivých aktivit. Současně bude zjišťovat důvody pro případné neplnění plánu. Jednou ročně připraví monitorovací zprávu o realizaci plánu.

Tabulka č. 5: Plán monitoringu

Cíle	Opatření	Plán monitoringu			
		Aktivity	Měřitelné ukazatele	Termín monitoringu	Zodp.
Cíl 1. Poskytování kvalitních služeb pro všechny skupiny obyvatel a jejich další zkvalitňování (S.1.1, S.1.3)	1.1. Podpora stávajících služeb a jejich rozvoj (S.1.1, S.1.3)	1.1.1 Finanční podpora stávajících služeb – zahrnutí do rozpočtu města	- smlouvy o poskytnutých dotacích schválené v RM a ZM - počet uživatelů jednotlivých sociálních služeb	květen leden (za předcházející rok) září/2009	ŘS
		1.1.2 Časové rozšíření poskytovaných služeb denního stacionáře Kopretina (S.1.3)	- úprava provozní doby denního stacionáře	červenec/2012	
		1.1.3 Vypracování prognózy možností zařazování žáků ZŠ Motýlek a dalších speciálních škol v okrese do zařízení sociálních služeb na území regionu okresu Nový Jičín	- zpracovaná prognóza - zpracovaný návrh opatření	prosinec /2012	
	1.2. Zajištění osobní asistence pro děti se zdravotním postižením, případně odlehčovací služby	1.2.1 Vyhlášení dotačního programu pro zajištění osobní asistence nebo terénní odlehčovací služby pro zdravotně postižené	- vyhlášený dotační program - smlouva o poskytnuté dotaci schválené v RM a ZM - zahájení služeb osobní asistence v Kopřivnici - počet uživatelů v nové službě	květen září/2009 leden/2010 leden (za předcházející rok)	ŘS
	1.3 Řešení podporovaného a chráněného bydlení (S.1.3.2)	1.3.1 Navržení alternativ pro řešení podporovaného a chráněného bydlení	- zpráva pro RM - varianty možného řešení - usnesení RM	prosinec/2009	ŘS
	1.4 Řešení stravování vč. dietní stravy pro	1.4.1 Dostavba stravovacího provozu a společenského zázemí DPS (S.1.1.3)	- nový stravovací provoz pro seniory - vaření dietní stravy pro všechny věkové kategorie	leden/2011	ŘS

Cíl1. Poskytování kvalitních služeb pro všechny skupiny obyvatel a jejich další zkvalitňování (S.1.1, S.1.3)	seniory a další uživatele (S.1.1.3)		<ul style="list-style-type: none"> - zajištění celodenní stravy pro pobytové služby SSSmK, terénní péči a ostatní uživatele sociálních služeb - zázemí pro společenské aktivity a ergoterapeutické činnosti v DPS - statistika počtu vydané stravy - statistika poskytovaných služeb (počet klientů) 	prosinec/2011 leden/2012 leden (za předcházející rok)	
	1.5 Zajištění péče o osoby se sníženou soběstačností (S.1.1, S.1.3)	1.5.1 Rozšíření odlehčovacích služeb (S.1.2) 1.5.2 Denní stacionář pro seniory (S.1.2) 1.5.3 Zřízení domova pro seniory (S.1.2.1)	<ul style="list-style-type: none"> - rozšířená kapacita „domovinky“ o 4 lůžka - zaregistrovaná nová služba - statistika poskytovaných služeb (počet klientů) - existence domova pro seniory 	prosinec/2011 prosinec/2011 leden/2012 leden (za předcházející rok) průběžně	ŘS
	1.6 Podpora terénních služeb pro seniory (tísňová péče) (S.1.1, S.1.3)	1.6.1 Zřízení tíšňového volání	<ul style="list-style-type: none"> - zřízena tíšňová linka pro seniory - pravidla pro pronájem schválená v RM - statistika využití 	listopad/2010 leden (za předcházející rok)	ŘS
	1.7 Zřízení denního centra pro osoby bez přístřeší (S.1.3.4)	1.7.1 Stavební studie a rozhodnutí o dalších krocích v RM	<ul style="list-style-type: none"> - stavební studie - zpráva pro RM, usnesení 	březen/2009 září/2009	ŘS
	1.8 Rozšíření azylového domu (S.1.3.6)	1.8.1 Stavební studie a rozhodnutí o dalších krocích v RM 1.8.2 Projektová dokumentace – rozšíření AD	<ul style="list-style-type: none"> - stavební studie - zpráva pro RM, usnesení - zpracovaná projektová dokumentace 	březen/2009 září/2009 listopad/2010	ŘS
Cíl1. Poskytování kvalitních služeb pro	1.9 Podpora zřízení občanské poradny (S1.1.2)	1.9.1 Vyhlášení dotačního programu na zřízení občanské poradny	<ul style="list-style-type: none"> - vyhlášený dotační program - smlouva o dotaci s vybraným poskytovatelem schválená v RM - statistika o poskytované službě 	Květen/2009 leden (za předcházející rok)	ŘS

všechny skupiny obyvatel a jejich další zkvalitňování (S.1.1, S.1.3)	1.10 Podpora terénní práce (S.2.3.1)	1.10.1 Rozšíření terénní služby – Sanace rodiny o jednoho terénního pracovníka	<ul style="list-style-type: none"> - statistika o počtu klientů (terénní práce – město, Renarkon, Salus) - zaměstnán druhý terénní pracovník - počet uzavřených nových smluv s uživateli - případové konference (setkání odborníků) 	leden (za předcházející rok) září /2010 prosinec/2010 prosinec/2010	ŘS
Cíl 2. Poskytování kvalitních informací všem uživatelům, jejich rodinám a blízkým osobám (S.1.1)	2.1. Zlepšení informovanosti o poskytování sociálních služeb (S.1.1.6)	2.1.1 Den sociálních služeb 2.1.2 Aktualizace Katalogu sociálních služeb 2.1.3 Vytvoření dohody o spolupráci s obcemi: a) ve správním obvodu b) v širším regionu s cílem využívání společných sociálních služeb a služeb souvisejících (Salus, DC, ZŠ a MŠ Motýlek – vč. svozů žáků)	<ul style="list-style-type: none"> - propagace všech dostupných sociálních služeb pro kopřivnické občany - aktualizovaný katalog sociálních služeb - pracovní setkání zainteresovaných subjektů - dohoda o poskytovaných službách s obcemi 	září/2009 listopad/2009 červenec/2009 leden /2010	ŘS
Cíl 3. Odstraňování bariér a podpora sociálního začleňování (S.1.3)	3.1 Rekonstrukce jedné ze základních škol na bezbariérovou (S.1.3.1)	(opatření bude postupně naplňováno v rámci projektu „Bezbariérové město“, který zpracovává ORM)	- dohoda s konkrétní organizací	Průběžné sledování projektu prosinec/2009	ŘS ŘS

	<p>3.2 Zlepšení kvality volného času skupin ohrožených sociálním vyloučením a patologickými jevy (S.1.1.1)</p>	<p>3.2.2 Vyhledání vhodných prostor pro volnočasové a zájmové aktivity seniorů (S1.1.1.)</p> <p>3.2.3 Úprava vhodných prostor pro volnočasové a zájmové aktivity seniorů (S1.1.1.)</p> <p>3.2.4 Vyhledání vhodných prostor pro neorganizované trávení volného času mládeže (S.2.1.3.)</p> <p>3.2.5 Úprava vhodných prostor pro neorganizované trávení volného času mládeže</p>	<p>- schválení vybraných prostor v RM</p> <p>- nové prostory pro volnočasové aktivity</p> <p>- schválení vybraných prostor v RM</p> <p>- nové prostory pro neorganizované trávení volného času</p>	<p>červen/2009/2010</p> <p>říjen/2011</p> <p>prosinec/2010</p> <p>prosinec/2011</p>	
	<p>3.3 Řešení bydlení při dodržení principů hospodaření s bytovým fondem pro tyto skupiny: domácnosti, jež mají problémy se získáním a udržením přiměřeného bydlení, děti vracející se z dětských domovů a výchovných zařízení, občané vracející se z nápravných zařízení. (S.1.3.5)</p>	<p>3.3.1 Zajištění sociální intervence v domech v majetku města</p> <p>3.3.2 Hledání konkrétního řešení nebo partnera pro zřízení ubytovny pro osoby ohrožené sociálním vyloučením s kapacitou cca 30 BJ (kvalifikovaný odhad OSV)</p>	<p>- pravidla pro provádění sociální intervence v městských bytech, schválená v RM</p> <p>- zavedení terénních sociálních služeb</p> <p>- statistika z TP</p> <p>-rozhodnutí o realizaci schválené v ZM</p>	<p>prosinec/2010</p> <p>červenec/2012</p> <p>prosinec/2010</p>	<p>ŘS</p>

4. ZÁVĚR

Předkládaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Kopřivnice pro období 2009-2012 byl připraven pro potřeby města. Do jeho tvorby byli zapojeni zástupci Radnice – zadavatel, poskytovatelé sociálních služeb, jejich uživatelé a široká veřejnost.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb obsahuje ve své plánovací části celou řadu aktivit, jejichž realizace nepochybně přispěje k rozvoji sociálních služeb na území města. Zároveň je otevřeným koncepčním dokumentem, který bude na základě připomínek poskytovatelů a občanů města průběžně aktualizován tak, aby co nejvíce přispěl k naplnění vize strategického plánu města Kopřivnice.

Slovníček - vymezení pojmů

Autismus - je vývojové duševní postižení projevující se abnormální sociální interakcí, stereotypními repetitivními vzorci chování a narušenými komunikačními schopnostmi objevující se před třetím rokem věku.

Cíle - vymezují (určují) oblasti, témata, problémy, kterými se budeme zabývat v daném cyklu plánovacího procesu a které se objeví v plánu rozvoje sociálních služeb. Stanovují základní směry, které pak naplňujeme opatřeními a aktivitami.

Domovinka - odlehčovací služba podle zákona č.108/2006 Sb, o sociálních službách.

Downův syndrom - je geneticky podmíněné onemocnění zapříčiněné genovou mutací, jejímž výsledkem je trizomie 21. chromozómu (zdravý člověk má dva 21. chromozómy, postižení tímto syndromem tři).

Indikátor - ukazatele hodnocení

Monitoring - je systém sledování a vyhodnocování plnění plánu za účasti zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou služby poskytovány

Komunitní plánování - jde o metodu použitelnou při řešení a plánování řady oblastí. Podstata této metody spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci těch, kterých se daná oblast či téma nějakým způsobem dotýká.

Nepříznivá sociální situace - oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením

Opatření - určují cíle v určité prioritní oblasti, říkají, co konkrétně budeme řešit a jakými způsoby, abychom naplňovali vybrané priority. Opatření vychází ze zdrojů, které máme nebo jsou dosažitelné.

Poskytovatel - rozumí se jím subjekt (osoba) poskytující sociální služby při splnění podmínek stanovených zákonem

Pracovní skupina - je tvořena uživateli, poskytovateli, zadavateli a dalšími účastníky. Řeší konkrétní úkoly, oblasti, témata.

Řídící skupina - jedná se o skupinu sestavenou dle principu triády. Řídí proces plánování a je odpovědná za jeho průběh.

Sociální služba - rozumí se jí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení

Standardy kvality - všeobecně přijatá představa o tom, jak má vypadat kvalitní sociální služba. Stanovují, jak má poskytování služby vypadat ve vztahu k uživatelům, jak má být personálně zajištěna a za jakých podmínek

Školka pro seniory - denní stacionář pro seniory podle zákona o sociálních službách

Triáda - jde o skupinu tří vzájemně spolupracujících zástupců zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb.

Uživatel - rozumí se jím osoba, která využívá sociální služby, protože se ocitla v nepříznivé sociální situaci.

Zadavatel - je odpovědný za zajištění sociálních služeb na příslušném území. Zadavateli služeb jsou především obce a kraje, které tedy prostřednictvím svých zastupitelů nesou hlavní odpovědnost za kvalitu a dostupnost sociálních služeb.

Použité zkratky

AD	azylový dům
a.s.	akciová společnost
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPS	Dům s pečovatelskou službou
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
MP	Městská policie
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MŠ	Mateřská škola
např.	například
NNO	nestátní neziskové organizace
OIVV	odbor informací a vnějších vztahů
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
OS	občanské sdružení
OSV	odbor sociálních věcí
p.o.	příspěvková organizace
PSS	plánování sociálních služeb
RM	Rada města
ŘS	řídící skupina
Sb.	sbírky
SPRP	Středisko rané péče Ostrava
SSSmK	Středisko sociálních služeb města Kopřivnice
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení
tj.	to je
TP	osoba s těžkým postižením
tzv.	tak zvaná
ZM	Zastupitelstvo města
ZTP	osoba se zvláště těžkým postižením
ZTP/P	osoba se zvláště těžkým postižením/ průvodce
ZŠ	Základní škola

Prameny

Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ, (On-line) http://www.czso.cz/cz/obce_d

Česká republika, 2000, Zákon 128/2006Sb. o obcích, Sbírka zákonů, Částka 38, s. 1738-1764.

Česká republika, 2006, Zákon 108/2006Sb. o sociálních službách, Sbírka zákonů, Částka 37, s. 1257-1289.

Město Kopřivnice, 2007, Strategický plán rozvoje města Kopřivnice pro období 2007-2012 (k dispozici na

http://www.koprivnice.cz/urad/infozradnice/dokumentyastudie/strategicky_plan_koprivnice_2007-2022.pdf)

Město Kopřivnice, 2007-2008, Zápisy z pracovních skupin (k dispozici na

<http://www.koprivnice.cz/index.php?id=planovani-socialnich-sluzeb-koprivnice&idm=m>)

MPSV ČR, 2003, Bílá kniha v sociálních službách (k dispozici na

www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf)

MPSV ČR, 2007, Registr poskytovatelů sociálních služeb (k dispozici na

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do;jsessionid=FBC13340B078176D6FA2BEBD8FB9ACA8.no de1?SUBSESSION_ID=1225092291987_1

Skříčková Z. a kol., 2007, Metodiky pro plánování sociálních služeb, Centrum pro komunitní práci

Seznam příloh

[Příloha č. 1: Základní listina komunitního plánování sociálních služeb v Kopřivnici](#)

[Příloha č. 2: Socio-demografická analýza města](#)

[Příloha č. 3: Mapování potřeb uživatelů – osoby se zdravotním postižením](#)

[Příloha č. 4: Mapování potřeb uživatelů - senioři](#)

[Příloha č. 5: Závěrečná zpráva o výsledcích Mapování potřeb v rámci zajištění sociálních služeb v Kopřivnici](#)

[Příloha č. 6: Analýza poskytovatelů sociálních služeb](#)